

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

Warszawa, 1 października 2021 roku

Sprawa: Petycja PET/VI/52/21 transport
zbiorowy

Znak sprawy: PT1.056.5.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pani

Szanowna Pani,

Odpowiadając na Pani wystąpienie z 4 lipca 2020 r., zatytułowane „Petycja” (a właściwie: „PET/VI/52/21 - petycja korekta ostateczna nr 7” – pierwotne wystąpienie z 26 czerwca br. było ośmiokrotnie korygowane), dotyczące transportu zbiorowego obsługiwanego i uruchamianego na podstawie ustawy o funduszach autobusowych, Ministerstwo Finansów, w zakresie propozycji dotyczących zmian w zakresie opodatkowania usług transportu zbiorowego, uprzejmie informuje.

W wystąpieniu zaproponowano następujące brzmienie przepisu: „od biletów operatora transportu zbiorowego nie pobiera się podatku od towarów i usług „VAT””.

Na wstępie należy zauważyć, że mając na względzie znaczenie sektora transportu dla całej gospodarki resort finansów popiera koncepcję obniżenia stawki podatku VAT dla usług transportu pasażerskiego (stawki 0% VAT jako najbardziej efektywnej¹), jako jednego z elementów polityki państwa w zakresie rozwoju i zwiększenia dostępności tego rodzaju komunikacji.

¹ Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.) – dalej: „ustawa o VAT”, usługi lądowego transportu pasażerskiego objęte są stawką obniżoną (8%) – jest to rozwiązanie wpisujące się w ramy dyrektywy VAT.

W tym miejscu należy jednak wskazać, iż przepisy dotyczące podatku od wartości dodanej objęte są ścisłą harmonizacją w Unii Europejskiej. W odniesieniu do podatku od towarów i usług (w skrócie: „VAT”) oznacza to obowiązek zapewnienia zgodności krajowych przepisów ustawy o VAT z prawem UE, w tym przede wszystkim z dyrektywą VAT², a także z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W konsekwencji Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE, posiada bardzo ograniczoną możliwość kreowania własnych rozwiązań w tym przedmiocie, w tym polityki stawek VAT.

Odstępstwa od zasad wynikających z dyrektywy VAT możliwe są jedynie na podstawie przyznanych państwom członkowskim UE derogacji.

Obecnie tylko niektóre państwa członkowskie mogą w szerszym zakresie wprowadzać preferencyjne stawki podatku VAT, niektóre bowiem z nich mają nadal możliwość stosowania odstępstw przyznawanych jeszcze w ubiegłym wieku (a więc przed rozszerzeniem UE w 2004 r.), inne zaś – tak jak Polska – takiej możliwości nie mają.

Wyrażona w wystąpieniu propozycja braku opodatkowania VAT usług transportu zbiorowego może w istocie oznaczać propozycję zwolnienia sprzedaży biletów kolejowych i autobusowych od podatku VAT, albo też wykluczenie tej sprzedaży z zakresu podatku VAT.

W tym kontekście wskazać należy, że czynności świadczenia usług transportu nie zostały wskazane wprost w dyrektywie VAT jako pozostające poza zakresem podatku VAT. Z przepisów dyrektywy VAT nie wynika również wprost możliwość objęcia takich czynności zwolnieniem od podatku (tytuł IX dyrektywy VAT – art. 131-166).

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 98 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE państwa członkowskie mogą stosować jedną lub dwie stawki obniżone. Stawki obniżone określone są jako procent podstawy opodatkowania, który nie może być niższy niż 5% (art. 99 ust. 1). Swoboda państw członkowskich w analizowanym zakresie doznaje jednak zasadniczego ograniczenia z uwagi na treść przepisu art. 98 ust. 2 dyrektywy VAT, zgodnie z którym stawki obniżone mają zastosowanie wyłącznie do dostaw towarów i świadczenia usług, których kategorie są określone w załączniku III do dyrektywy. W poz. 5 tego załącznika wymieniony został przewóz osób oraz ich bagażu.

Powyższy przepis został implementowany do krajowego systemu VAT – w myśl art. 41 ust. 2 w związku z art. 146aa ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy o VAT dla towarów i usług wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, innych niż sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniu usługi związane z wyżywieniem (PKWiU 56), stawka podatku, wynosi 8%, z zastrzeżeniem art. 114 ust. 1. W załączniku nr 3 do ustawy o VAT wymienione zostały m.in.:

- transport kolejowy pasażerski międzymiastowy (PKWiU 49.10) – poz. 38,
- transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski (PKWiU 49.31) – poz. 39,
- pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany (PKWiU 49.39) – poz. 41.

Zgodnie z powyższym sprzedaż biletów autobusowych i kolejowych już jest objęta preferencją podatkową.

² Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.

Wspomnieć również należy, iż obecnie trwają prace na forum Unii Europejskiej nad reformą stawek VAT. W styczniu 2018 r. Komisja Europejska (KE) przedstawiła wniosek legislacyjny (projekt nowelizacji dyrektywy VAT) w sprawie reformy systemu stawek VAT³, który zakłada zwiększenie elastyczności państw członkowskich w zakresie stosowania obniżonych stawek VAT.

Polska od samego początku bierze aktywny udział w ww. pracach, konsekwentnie postulując konieczność ich zintensyfikowania, aby doprowadzić do możliwie szybkiego przyjęcia tej reformy przez Radę UE. Wprowadzone w ww. zakresie zmiany dyrektywy umożliwiłyby w istocie dostosowanie systemu VAT do specyfiki i potrzeb gospodarczych i społecznych naszego kraju, np. poprzez stosowanie preferencyjnych stawek VAT w obszarach uznanych za szczególnie ważne, jak np. transport pasażerski.

Podkreślić jednak trzeba, że do przyjęcia i wprowadzenia w życie wskazanej nowelizacji dyrektywy VAT niezbędna jest jednomyślna zgoda wszystkich państw członkowskich UE w Radzie UE. Procedura jednomyślności oraz wrażliwa materia jaką są stawki VAT sprawiają, że trudno przewidzieć kiedy ten projekt zmiany dyrektywy VAT zostanie przyjęty przez Radę UE.

Mając na uwadze powyższe obecnie nie jest możliwe wypełnienie propozycji zawartej w przedmiotowym wystąpieniu.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej

§Stanowisko/Funkcja_podpisującego
§Departament/Biuro
w Ministerstwie Finansów

§Imię_i_Nazwisko_podpisującego
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

³ Wniosek Dyrektywa Rady zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek podatku od wartości dodanej COM(2018)20.